

Số: 338 /HD-SNN

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 10 tháng 3 năm 2021

HƯỚNG DẪN

Giải pháp trồng trọt, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản vụ Hè Thu năm 2021 trước tình hình hạn hán, xâm nhập mặn trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh

Thực hiện Kế hoạch số 321/KH-UBND ngày 29 tháng 01 năm 2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về tăng cường thực hiện các giải pháp thủy lợi phòng, chống hạn hán, thiếu nước, xâm nhập mặn phục vụ sản xuất nông nghiệp và dân sinh mùa khô năm 2021 trên địa bàn Thành phố;

Triển khai Kế hoạch số 350/KH-SNN ngày 01 tháng 3 năm 2021 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về phòng, chống hạn hán, xâm nhập mặn đảm bảo việc cấp nước phục vụ sản xuất nông nghiệp trên địa bàn Thành phố năm 2021;

Trước ảnh hưởng của biến đổi khí hậu, nước biển dâng và gia tăng nhiệt độ đã gây ra tình trạng thiếu nước vào mùa khô, tình hình hạn hán, xâm nhập mặn trên các sông, kênh, rạch trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh diễn biến hết sức phức tạp. Để có giải pháp ứng phó hiệu quả, chủ động triển khai thực hiện các giải pháp phòng, chống, giảm thiểu thiệt hại do hạn hán và xâm nhập mặn gây ra, đồng thời làm cơ sở để người dân lựa chọn giải pháp trồng trọt, chăn nuôi thích ứng với tình hình thời tiết, đặc điểm nguồn nước bảo đảm cho sản xuất, ổn định đời sống hiện nay và trong thời gian tới, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn giải pháp trồng trọt, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản vụ Hè Thu năm 2021 trước tình hình hạn hán, xâm nhập mặn trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh như sau:

I. VỀ DIỄN BIẾN THỜI TIẾT, NGUỒN NƯỚC

1. Về tình hình thủy văn, xâm nhập mặn trên các sông, kênh, rạch trên địa bàn Thành phố

Số liệu tại các trạm quan trắc trên một số tuyến sông, kênh, rạch khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thời điểm ngày 26 tháng 02 năm 2021, cụ thể như sau:

a) Hệ sông Nhà Bè - Đồng Nai:

Mũi Nhà Bè: nồng độ mặn cao nhất **Max = 12,50g/l** tăng so với tháng 01/2021 (Max = 11,45g/l), cao hơn so với tháng 02/2020 (Max = 9,47g/l), thấp hơn tháng 02/TBNN (Max = 12,60g/l).

b) Hệ sông Sài Gòn:

Cầu Thủ Thiêm: nồng độ mặn cao nhất **Max = 5,75g/l** giảm so với tháng 01/2021 (Max = 5,91g/l), cao hơn so với tháng 02/2020 (Max = 3,34g/l), thấp hơn tháng 02/TBNN (Max = 5,80g/l).

c) Khu vực thành phố Thủ Đức:

Phà Cát Lái: nồng độ mặn cao nhất **Max = 7,80g/l** giảm so với tháng 01/2021 (Max = 7,83g/l), cao hơn tháng 02/2020 (Max = 5,55g/l), thấp hơn tháng 02/TBNN (Max = 7,90g/l).

d) Khu vực Bình Chánh:

- Cầu Ông Thìn: nồng độ mặn cao nhất **Max = 8,27g/l** giảm so với tháng 01/2021 (Max = 8,81g/l), cao hơn tháng 02/2020 (Max = 6,67g/l), thấp hơn tháng 02/TBNN (Max = 12,20g/l).

- Kênh C - Chợ Đệm: nồng độ mặn cao nhất **Max = 5,13g/l** tăng so với tháng 01/2021 (Max = 4,82g/l), cao hơn tháng 02/2020 (Max = 4,87g/l), thấp hơn tháng 02/TBNN (Max = 7,40g/l).

- Kênh Xáng - An Hạ: nồng độ mặn cao nhất **Max = 0,27g/l** thấp so với tháng 01/2021 (Max = 0,32g/l), thấp hơn tháng 02/2020 (Max = 1,44g/l), thấp hơn tháng 02/TBNN (Max = 2,30g/l).

e) Khu vực giáp ranh Củ Chi và Hóc Môn:

Cầu Rạch Tra: nồng độ mặn cao nhất **Max = 0,71g/l** thấp so với tháng 01/2021 (Max = 1,21g/l), cao hơn tháng 02/2020 (Max = 0,41g/l), cao hơn tháng 02/TBNN (Max = 0,43g/l).

2. Về tình hình nguồn nước hồ Dầu Tiếng:

- Mức nước thượng lưu hồ Dầu Tiếng ngày 05 tháng 3 năm 2021 là 21,22m ứng với dung tích 973,86 triệu m³, thấp hơn cùng kỳ năm 2020 là 0,82m và thấp hơn mực nước dâng bình thường 2,96m, ứng với lượng nước thiếu hụt tương ứng khoảng 761,32 triệu m³; lưu lượng về hồ là 14,22 m³/s; lưu lượng xả là 0 m³/s; mực nước thượng lưu hồ Dầu Tiếng thấp hơn cùng kỳ năm 2020 (22,04m) và vẫn nằm trong khoảng mực nước để điều hành các hồ trong mùa cạn (từ 20,51m đến 22,64m) theo Phụ lục III Quyết định số 1895/QĐ-TTg ngày 25 tháng 12 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ.

- Về khả năng cấp nước của hồ Dầu Tiếng trong mùa khô năm 2021: hiện nay đã phục vụ tưới 2/3 thời gian vụ Đông Xuân 2020 - 2021, Công ty TNHH Một thành viên Quản lý Khai thác Dịch vụ Thủy lợi Thành phố, Công ty TNHH Một thành viên Khai thác Thủy lợi Tây Ninh, Trung tâm Quản lý Khai thác Công trình Thủy lợi Long An đã cam kết thực hiện chặt chẽ các giải pháp tưới tiết kiệm, tưới có kiểm soát, Công ty TNHH Một thành viên Khai thác Thủy lợi Dầu Tiếng - Phước Hòa đảm bảo nguồn nước cấp cho các nhu cầu dùng nước của các địa phương, trong đó có Thành phố Hồ Chí Minh để cấp nước sinh hoạt cho nhà máy nước kênh Đông, phục vụ sản xuất nông nghiệp và xả đầy mặn trên sông Sài Gòn cho nhà máy nước Tân Hiệp.

3. Nhận định, dự báo tình hình

Trong những tháng đầu năm 2021, mực nước trên hệ thống sông kênh rạch khu vực Thành phố Hồ Chí Minh được dự báo ở mức thấp, triều cường đạt đỉnh dự báo ở mức Báo động II, Báo động III. Dự báo mặn trên hệ thống sông kênh rạch khu vực Thành phố Hồ Chí Minh có xu hướng tiếp tục tăng. Kết quả mặn sẽ cao hơn cùng kỳ năm ngoái nhưng thấp hơn cùng kỳ trung bình nhiều năm về giá trị mặn Max.

II. GIẢI PHÁP TRỒNG TRỌT, CHĂN NUÔI VÀ NUÔI TRỒNG THỦY SẢN VỤ HÈ THU NĂM 2021

Trước tình hình diễn biến thời tiết nắng nóng, khô hạn, xâm nhập mặn và khả năng nguồn nước cấp phục vụ sản xuất nông nghiệp, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn giải pháp trồng trọt, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản vụ Hè Thu năm 2021 thích ứng với tình hình hạn hán, xâm nhập mặn trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, cụ thể như sau:

1. Đối với khu vực trồng trọt

a) Đối với cây lúa

- Khu vực chịu ảnh hưởng xâm nhập mặn: huyện Cần Giờ (xã Lý Nhơn), huyện Bình Chánh (các xã Hưng Long, Tân Nhựt...).

- Khu vực chịu ảnh hưởng của hạn hán: huyện Củ Chi (các xã Trung Lập Hạ, Nhuận Đức...).

Giải pháp gieo trồng lúa vụ Hè Thu năm 2021:

Lịch gieo sạ lúa vụ Hè Thu từ ngày 01 tháng 4 năm 2021 chậm nhất đến ngày 30 tháng 5 năm 2021, riêng khu vực huyện Cần Giờ chậm nhất đến ngày 01 tháng 7 năm 2021. Tuy nhiên, để đảm bảo an toàn cho các đợt xuống giống cần căn cứ vào lượng mưa, độ mặn và dự báo về thời điểm rầy nâu trưởng thành di trú.

Người dân cần lưu ý:

- Vùng sử dụng nước kênh Đông:

+ Chủ động cập nhật thông tin, dự báo của Cục Bảo vệ thực vật về tình hình dịch bệnh tại địa phương và các đợt rầy di trú. Không xuống giống trong thời điểm rầy di trú nhằm tránh lan truyền virus vàng lùn, lùn xoắn lá;

+ Cập nhật lịch điều tiết nước phục vụ sản xuất vụ Hè Thu năm 2021 của hồ Dầu Tiếng, thời điểm cắt nước và thời điểm mở nước phục vụ sản xuất vụ Hè Thu năm 2021 trên hệ thống thủy lợi kênh Đông Củ Chi (trong thời gian kênh Đông cắt, giảm nước cho sản xuất nông nghiệp vẫn duy trì lưu lượng cấp nước cho sinh hoạt), người dân chủ động bố trí mùa vụ sản xuất phù hợp. Không xả bỏ lãng phí nguồn nước, chuẩn bị sẵn sàng vật tư, trang thiết bị, dụng cụ, nhiên liệu, máy bơm nước để chống hạn, phục vụ sản xuất khi cần thiết.

- Vùng sử dụng nước mưa (huyện Bình Chánh, huyện Hóc Môn và một số xã thuộc huyện Củ Chi): xuống giống trong tháng 5 năm 2021. Thời điểm cụ thể sẽ căn cứ vào lượng mưa, dữ liệu thu hoạch lúa phía Nam và dữ liệu bẫy đèn để có thông báo cụ thể.

- Vùng chịu ảnh hưởng thủy triều (huyện Cần Giò): sẽ căn cứ vào độ mặn, dữ liệu thu hoạch lúa phía Nam và dữ liệu bẫy đèn để có thông báo lịch gieo sạ.

Cơ cấu giống lúa vụ Hè Thu năm 2021:

- Sử dụng giống xác nhận, kháng rầy nâu, sạch bệnh, sạch hạt cỏ, phù hợp với điều kiện canh tác của địa phương để đảm bảo năng suất và giảm áp lực rầy nâu;

- Tại vùng sản xuất 3 vụ lúa phân đầu bố trí từ 4 - 5 giống chủ lực và diện tích giống chủ lực không chiếm quá 20% diện tích gieo trồng;

- Sử dụng các giống lúa theo khuyến cáo của Cục Trồng trọt như OM4900, OM6976, OM451, ML48, Jasmine 85...

Kỹ thuật canh tác cây lúa vụ Hè Thu năm 2021:

- Vùng bị nhiễm mặn trên 2‰ tuyệt đối không xuống giống.

- Vùng bị nhiễm mặn dưới 2‰ có thể xuống giống và phải áp dụng một số biện pháp kỹ thuật sau:

+ Sử dụng các giống ngắn ngày chịu mặn như: OM4900, OM6976, OM451, ML48, Jasmine 85...;

+ Càynchơi đất, khi có nguồn nước ngọt tranh thủ rửa mặn;

+ Mật độ sạ (khối lượng hạt giống lúa sử dụng/ha): lượng giống từ 80-100 kg/ha; sạ lan hay bằng công cụ sạ hàng;

+ Tăng cường bón phân hữu cơ và bón vôi vôi khi làm đất, lượng 500-1000 kg vôi bột/ha;

+ Sử dụng các dạng phân ure chậm tan như đạm vàng (Ure 46A+) hoặc đạm xanh (Ure + NEB26) để chống thất thoát đạm. Tăng cường bón bổ sung phân Sulphate Kali (K₂SO₄) trong giai đoạn đầu;

+ Tranh thủ nguồn nước ngọt để tưới đủ nước cho 3 lần bón phân và thời kỳ trổ, khi có nước ngọt tranh thủ rửa mặn liên tục nhiều lần;

+ Trường hợp không thể có nguồn nước ngọt, có thể sử dụng nguồn nước bị nhiễm mặn nhẹ (dưới 2‰ đối với giai đoạn lúa đẻ nhánh; dưới 1‰ với các giai đoạn mạ, lúa làm đòng và trổ);

+ Nếu giai đoạn mạ bị hạn nặng cần tưới phun nước ngọt cho mạ hoặc kết hợp tưới phun nước ngọt khi sử dụng thuốc bảo vệ thực vật với lượng nước phun khoảng 600-800 lít/ha.

b) Đối với cây rau

- Các vùng sản xuất rau trọng điểm của thành phố như huyện Củ Chi (xã Bình Mỹ), huyện Hóc Môn (xã Nhị Bình), Quận 12 (phường Thạnh Xuân), huyện Bình Chánh (xã Hưng Long và xã Tân Quý Tây) chủ yếu chịu ảnh hưởng của hạn hán.

- Giải pháp gieo trồng cây rau vụ Hè Thu năm 2021:

+ Lịch thời vụ gieo trồng cây rau theo kế hoạch sản xuất của nông hộ;

+ Nồng độ mặn đối với cây rau (tùy từng loại cây trồng): < 1- 2‰.

c) Đối với cây ăn quả

- Không tiến hành rải vụn, kéo dài thời gian giữa hai lần tưới; với những diện tích trồng mới nên thực hiện trong mùa mưa, không thực hiện trong mùa khô và giai đoạn xâm nhập mặn, đối với cây mới trồng cần dùng các biện pháp che bóng cho cây;

- Khi có nguy cơ bị nhiễm mặn, chủ động sử dụng tối đa nguồn vật liệu hữu cơ (rơm rạ, cỏ khô, lá khô, lục bình ...) phủ gốc để giữ ẩm cho cây. Cắt tia cành, tạo tán gọn để hạn chế thoát hơi nước;

- Trong thời điểm nhiễm mặn cần tăng cường bón phân hữu cơ và lân, kali hạn chế bón phân hoá học khác;

- Khi đã bị nhiễm mặn: Bón bổ sung phân Sulphate Kali (K_2SO_4), vôi bột lượng 500-1000kg/ha. Nếu hạn, mặn kéo dài phun thêm phân bón lá và chế phẩm tăng cường khả năng chống chịu mặn như: KNO_3 (10g/1lít nước), Brassinosteroid (Comcat 150WP, Nyro 0,01 N, Super Humic, Dexamone ...). Không tưới nước có độ mặn trên 2 phần nghìn. Khi có nguồn nước ngọt, tranh thủ tích nước và tưới để giữ ẩm;

- Áp dụng kỹ thuật tưới nước tiên tiến, tiết kiệm (tưới nhỏ giọt);

- Dự trữ nước ngọt trong kênh, mương hoặc trong túi nylon dày đặt dưới gốc để tưới cho cây trong những tháng nước mặn.

2. Đối với khu vực nuôi trồng thủy sản

a) Vùng nuôi thủy sản (tại xã Nhơn Đức và xã Hiệp Phước huyện Nhà Bè) Phương án nuôi:

Thời tiết hiện nay có nhiều biến động, biên độ nhiệt giữa ngày và đêm lớn, trời lạnh vào ban đêm kéo dài đến sáng sớm, nắng nóng vào buổi trưa độ mặn có chiều hướng gia tăng dẫn đến phát sinh dịch bệnh.

Khuyến cáo người dân cần lưu ý:

- Xử lý độ mặn thích hợp nhất trước khi cho nước vào ao nuôi, đồng thời để ổn định nhiệt độ trong ao nuôi cần duy trì mực nước trên 1m;

- Đối với ao đang nuôi: Không nên cấp nước trực tiếp vào ao nuôi, cần phải qua ao lắng để xử lý nhằm đảm bảo chất lượng nước phù hợp nhất khi đưa vào ao nuôi. Riêng khu vực Rạch Tôm - xã Nhơn Đức hàm lượng NH_4-N cao gấp nhiều lần, cần sử dụng hợp chất hấp thụ khí độc nhằm đảm bảo chất lượng nước khi cấp vào ao nuôi;

- Bổ sung thêm Vitamin vào thức ăn cho tôm, nhất là Vitamin C nhằm tăng sức đề kháng, chống bị sốc cho tôm khi thời tiết thay đổi;

- Xử lý diệt khuẩn trước khi cấp nước vào ao nuôi nhằm hạn chế sự phát triển của vi khuẩn gây bệnh cho tôm. Vệ sinh trang trại, lao động trong trại nuôi, cần hạn chế đi lại giữa các trại, bao lưới khu vực ao nuôi nhằm hạn chế sự xâm nhập của các ký chủ trung gian mang mầm bệnh (như cua, còng, tép)...

b) Vùng nuôi tôm thủy sản (tại các xã Bình Khánh, An Thới Đông, Lý Nhơn, Tam Thôn Hiệp huyện Cần Giờ)

Phương án nuôi:

Thời tiết hiện nay có nhiều biến động, biên độ nhiệt giữa ngày và đêm lớn, trời trở lạnh vào ban đêm kéo dài đến sáng sớm, nắng nóng vào ban ngày độ mặn có chiều hướng gia tăng dẫn đến phát sinh dịch bệnh. Các thông số kỹ thuật chất lượng nước nằm trong giới hạn thích hợp nuôi tôm.

Tuy nhiên khuyến cáo người dân cần lưu ý:

- Xử lý độ mặn thích hợp nhất trước khi cho nước vào ao nuôi đồng thời để ổn định nhiệt độ trong ao nuôi cần duy trì mực nước trên 1m;

- Đối với ao đang nuôi: Không nên cấp nước trực tiếp vào ao nuôi, cần phải qua ao lắng xử lý mầm bệnh nhằm đảm bảo chất lượng nước phù hợp nhất khi đưa vào ao nuôi. Riêng khu vực Bông Giếng, Rạch Đước - xã Bình Khánh và Khu vực Dơi Tiều, Rạch Gốc Tre - xã Lý Nhơn hàm lượng $\text{NH}_4\text{-N}$ tương đối cao, cần sử dụng hợp chất hấp thụ khí độc nhằm đảm bảo chất lượng nước khi cấp vào ao nuôi;

- Bổ sung thêm vitamin vào thức ăn cho tôm, nhất là vitamin C nhằm tăng sức đề kháng, chống bị sốc cho tôm khi thời tiết thay đổi;

- Vệ sinh trang trại, lao động trong trại nuôi, cần hạn chế đi lại giữa các trại, bao lưới khu vực ao nuôi nhằm hạn chế sự xâm nhập của các ký chủ trung gian mang mầm bệnh (như cua, còng, tép)....

- Thường xuyên vệ sinh đáy ao, quản lý tốt môi trường nước ao nuôi.

c) Vùng nuôi nghêu (tại thị trấn Cần Thạnh và xã Lý Nhơn huyện Cần Giờ)

Phương án nuôi:

- Người dân cần chú ý ký sinh trùng Perkinsus sp có xu hướng phát triển mạnh khi độ mặn và nhiệt độ tăng cao;

- Khuyến cáo người dân tuyệt đối không nên thả giống nghêu không rõ nguồn gốc;

- Nên thả nuôi mật độ từ 180-200 con/m²; cỡ giống nuôi từ 400-600 con/kg;

- Đối với nghêu đạt cỡ thu hoạch thì khẩn trương thu hoạch tránh thiệt hại xảy ra;

- Đối với nghêu chưa đạt cỡ thu hoạch thì chủ động san thưa không để mật độ nuôi quá dày;

- Nếu có hiện tượng nghêu chết, tấp vào bờ, nhanh chóng thu gom xác nghêu trên bãi để tránh lây lan sang các cá thể nghêu còn sống. Trong trường hợp nghêu chết bị vùi dưới bãi, có biện pháp thu gom hợp lý, tránh làm ảnh hưởng môi trường sống của nghêu;

- Chú ý vệ sinh bãi nuôi nghêu sau khi thu hoạch (cào, xới, hoặc bơm rửa, sát trùng bãi nuôi...).

d) Vùng nuôi thủy sản (tại các xã Tân Nhựt, Phong Phú, Hưng Long, Đa Phước, Quy Đức, Bình Lợi huyện Bình Chánh)

Phương án nuôi:

Hiện nay nguồn nước bị nhiễm mặn nặng 5 - 6‰, không nên cấp nước trực tiếp vào ao nuôi, phải qua ao lắng để xử lý độ mặn, không nên thả giống vào thời điểm này, cần chú ý mực nước trong ao nuôi. Nguồn nước hầu hết các khu vực bị ô nhiễm hữu cơ, đề nghị người dân không nên cấp nước vào ao nuôi. Trong trường hợp nhất thiết cấp nước vào ao nuôi, cần phải qua ao lắng để xử lý làm giảm ô nhiễm hữu cơ, ổn định chỉ số COD và diệt vi khuẩn bằng các loại hoá chất sát khuẩn được phép sử dụng như BKC, Iodine...

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Đề sản xuất vụ Hè Thu năm 2021 trên địa bàn Thành phố đạt thắng lợi, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn yêu cầu các cơ quan, đơn vị:

1. Ủy ban nhân dân các quận, huyện có sản xuất nông nghiệp: huyện Củ Chi, huyện Hóc Môn, huyện Bình Chánh, huyện Nhà Bè, huyện Cần Giờ, Quận 12, quận Bình Tân, Tổng Công ty Nông nghiệp Sài Gòn - TNHH Một thành viên

Căn cứ Hướng dẫn giải pháp trồng trọt, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản vụ Hè Thu năm 2021 thích ứng trước tình hình hạn hán, xâm nhập mặn tại mục II nêu trên:

- Tập trung tổ chức thông tin truyền thông, thông báo rộng rãi cho người dân biết về diễn biến thời tiết, tình hình hạn hán, xâm nhập mặn thông qua hình thức phát thanh tại từng địa phương; hướng dẫn người dân giải pháp trồng trọt, chăn nuôi, chọn thời điểm xuống giống thích hợp, xuống giống đồng loạt và cùng chủng loại cây trồng trên cùng khu vực để đảm bảo công trình cấp nước phù hợp, đầy đủ, tiết kiệm. Chuẩn bị tốt các điều kiện cần thiết về giống, phân bón, vật tư... để canh tác hiệu quả vụ Hè Thu năm 2021;

- Khuyến khích người dân chuyển đổi sang các loại cây trồng cạn, sử dụng ít nước, có khả năng chịu mặn, chịu hạn theo khuyến cáo của Cục Trồng trọt;

- Tăng cường công tác vận động người dân nạo vét, tu bổ, gia cố, duy tu sửa chữa hệ thống kênh tưới, tăng cường các biện pháp trữ nước vào các ao và vùng trũng, quản lý chặt chẽ nguồn nước trong các hệ thống công trình thủy lợi nội đồng, ao, vùng trũng; có biện pháp phân phối nước hợp lý, chống rò rỉ, thất thoát; chuẩn bị sẵn sàng lực lượng, phương tiện, công cụ bơm tát để hỗ trợ cấp nước phòng, chống hạn khi cần thiết nhằm hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do thiếu nước tưới và xâm nhập mặn sâu gây ra;

- Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chuyên ngành, đơn vị quản lý khai thác công trình thủy lợi tổ chức tưới luân phiên, tưới có kiểm soát để tiết kiệm nước, kịp thời lấy nước theo lịch xả nước của hồ Dầu Tiếng để phục vụ sản xuất nông nghiệp;

- Thường xuyên kiểm tra vận hành công trình thủy lợi, các công lấy nước, kênh, mương, khắc phục kịp thời các cửa cống bị rò rỉ, hư hỏng bảo đảm điều

kiện các công trình vận hành tốt; đẩy nhanh tiến độ thi công các công trình thủy lợi trên địa bàn quận, huyện nhằm đưa công trình vào khai thác vận hành phát huy hiệu quả trong công tác ngăn mặn, đảm bảo chất lượng nước tưới phục vụ sản xuất. Tuyên truyền vận động người dân không đổ chất thải xuống kênh, rạch. Chỉ đạo các đơn vị chuyên môn tăng cường công tác kiểm tra xử lý các trường hợp vi phạm công trình thủy lợi, xả nước thải gây ô nhiễm nguồn nước;

- Thường xuyên phối hợp theo dõi tình hình khí tượng thủy văn, những diễn biến đột xuất của nguồn nước, hạn hán, xâm nhập mặn tại Website: [Http/www.nchmf.gov.vn](http://www.nchmf.gov.vn) của Trung tâm Dự báo Khí tượng thủy văn Trung ương, trên các truyền thông, báo đài và số liệu quan trắc, đo đạc định kỳ về tình hình xâm nhập mặn tại một số nơi trên địa bàn thành phố tại Website: [Http/www.phongchonglutbaotphcm.gov.vn](http://www.phongchonglutbaotphcm.gov.vn) của Ban Chỉ huy Phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn Thành phố và thông báo định kỳ của Chi cục Thủy lợi để có biện pháp chủ động, ứng phó kịp thời;

- Tăng cường công tác kiểm tra đảm bảo an toàn, không để xảy ra tình trạng cháy rừng; kiểm tra, rà soát các loại trang thiết bị, phương tiện, trạm bơm di động để sẵn sàng ứng phó kịp thời trong mọi tình huống xảy ra cháy rừng;

- Phối hợp với các Sở ban ngành, Công an Thành phố và các cơ quan, đơn vị liên quan thường xuyên kiểm tra, giám sát, phát hiện, ngăn chặn kịp thời và có biện pháp xử lý các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất xả nước thải chưa qua xử lý hoặc xử lý chưa đạt quy chuẩn môi trường theo quy định vào hệ thống công trình thủy lợi, gây ô nhiễm nguồn nước.

2. Công ty TNHH Một thành viên Quản lý Khai thác Dịch vụ Thủy lợi

- Thường xuyên phối hợp với Công ty TNHH Một thành viên Khai thác Thủy lợi Dầu Tiếng - Phước Hòa xác định lịch tưới để tăng cường mở nước trên kênh Chính Đông, bảo đảm cao trình mực nước tại K34 nhằm cung cấp đủ nước phục vụ sinh hoạt, sản xuất nông nghiệp; định kỳ tổ chức họp giao ban tại K34 kênh chính Đông 01 tuần/lần đánh giá lại tình hình cấp nước, sử dụng nước trong tuần để có điều chỉnh phù hợp;

- Theo dõi chặt chẽ tình hình diễn biến thời tiết, khí tượng thủy văn để điều chỉnh hợp lý kế hoạch cấp nước, ưu tiên cấp nước cho sinh hoạt, tưới nước cho cây trồng lâu năm có giá trị kinh tế cao. Tăng cường công tác quản lý và phối hợp chặt chẽ với các đơn vị liên quan, chủ rừng, chính quyền địa phương đảm bảo vận hành tốt các hệ thống thủy lợi trên địa bàn Thành phố, nhất là hệ thống công trình thủy lợi Kênh Đông Củ Chi, Hóc Môn - Bắc Bình Chánh, Bờ hữu ven sông Sài Gòn; tận dụng nguồn nước xả đầy mặn cho nhà máy nước Tân Hiệp từ hồ Dầu Tiếng và các đợt triều cường để lấy nước và trữ nước trên các trục kênh chính. Có giải pháp tưới hiệu quả đối với khu vực vùng cao thuộc địa bàn huyện Củ Chi trong trường hợp không đủ cao trình đầu nước tại các cống đầu kênh;

- Thông báo thường xuyên, kịp thời đến người dân, tổ chức dùng nước về kế hoạch cấp nước, cắt nước, lịch tưới nước luân phiên của từng tuyến kênh, lịch vận hành các cống điều tiết như cống kênh A, B, C, công trình thủy lợi bờ hữu

ven sông Sài Gòn, ... Vận động bà con nông dân chủ động bố trí mùa vụ sản xuất phù hợp với đặc điểm, tình hình, sử dụng nước tiết kiệm;

- Thực hiện sửa chữa các công trình thủy lợi, đặc biệt các cửa công điều tiết để hạn chế thất thoát nguồn nước, đảm bảo các công trình thủy lợi hoạt động tốt trong việc cấp nước, trữ nước. Phối hợp cùng chính quyền địa phương trong việc vận động người dân nông dân, các đơn vị dùng nước phát hoang, rong cỏ kênh mương nội đồng, đảm bảo dẫn nước đến mặt ruộng;

- Chuẩn bị máy bơm, nhiên liệu, lực lượng, sẵn sàng bơm phòng, chống hạn, phòng chống cháy rừng khi cần thiết;

- Phối hợp với các Sở ban ngành, Công an Thành phố, chính quyền địa phương và các cơ quan, đơn vị liên quan thường xuyên kiểm tra, giám sát, phát hiện, ngăn chặn kịp thời và có biện pháp xử lý các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất xả nước thải chưa qua xử lý hoặc xử lý chưa đạt quy chuẩn môi trường theo quy định vào hệ thống công trình thủy lợi, gây ô nhiễm nguồn nước; đặc biệt đối với khu vực rạch Tra, kênh Thầy Cai, kênh An Hạ, hệ thống thủy lợi Hóc Môn - Bắc Bình Chánh.

3. Chi cục Thủy lợi

- Thường xuyên theo dõi và cập nhật số liệu quan trắc dự báo thủy văn, xâm nhập mặn trên các sông, kênh, rạch lên website của Ban Chỉ huy Phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn Thành phố. Thông báo định kỳ về số liệu xâm nhập mặn đến các địa phương, đơn vị liên quan;

- Tăng cường kiểm tra tình hình hoạt động của các công trình thủy lợi, các cống lấy nước đảm bảo điều kiện vận hành tốt phục vụ công tác ngăn mặn, triều cường, trữ nước tưới, tiêu thoát nước, phòng chống ô nhiễm;

- Kiểm tra tiến độ công tác duy tu, nạo vét bồi lắng, khơi thông dòng chảy các kênh, rạch, công trình thủy lợi đặc biệt là các tuyến kênh nội đồng ở các vùng địa hình cao, khó khăn về nguồn nước.

4. Chi cục Kiểm lâm, Ban Quản lý Rừng phòng hộ Bình Chánh - Củ Chi và các đơn vị, tổ chức cá nhân có trồng cây phân tán

- Chủ động vệ sinh lớp thực bì trong từng khu vực có rừng, nạo vét khai thông các mương liếp, đảm bảo dẫn nước tốt nhất, chủ động phòng chống cháy rừng. Chủ động lấy nước từ kênh tạo nguồn, đồng thời trữ nước trong mương nội đồng để giữ ẩm;

- Tăng cường công tác dự báo, cảnh báo, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức, ý thức của chính quyền các cấp và người dân trong việc chấp hành nghiêm chỉnh quy định của Nhà nước về bảo vệ rừng và phòng cháy, chữa cháy rừng;

- Thường xuyên kiểm tra, tuần tra các khu rừng trong phạm vi quản lý; kiểm tra, rà soát các loại trang thiết bị, phương tiện, trạm bơm di động để sẵn sàng ứng phó kịp thời trong mọi tình huống xảy ra cháy rừng;

- Các đơn vị xây dựng phương án phòng chống hạn, phòng chống cháy rừng và nhu cầu sử dụng nguồn nước phối hợp với Công ty TNHH Một thành viên Quản lý Khai thác Dịch vụ Thủy lợi để tổ chức thực hiện.

5. Chi cục Thủy sản

- Tuyên truyền, phổ biến diễn biến tình hình xâm nhập mặn đến các hộ, cơ sở nuôi được lồng ghép vào các lớp tập huấn về kỹ thuật nuôi và quản lý sức khỏe thủy sản và thông qua thông báo về kết quả quan trắc cảnh báo môi trường nước nuôi trồng thủy sản 02 lần/tháng đến người dân qua mạng SMS;

- Cung cấp nhanh, kịp thời các thông tin về thông số quan trắc đến các hộ nuôi trồng thủy sản và Ủy ban nhân dân các xã có liên quan để có phương án chủ động, ứng phó kịp thời;

- Tăng cường quan trắc khi thời tiết bất thường và cảnh báo môi trường vùng nuôi. Theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, phổ biến, khuyến cáo, hướng dẫn người dân biện pháp ứng phó và áp dụng mô hình nuôi phù hợp, chủ động chuyển đổi cơ cấu con giống phù hợp, thả giống mật độ hợp lý và có biện pháp chăm sóc chu đáo để hạn chế những thiệt hại do hạn hán gây ra;

- Khuyến cáo nông dân sử dụng chế phẩm sinh học làm sạch môi trường đáy, môi trường nước trong ao nuôi nhằm hạn chế thay nước, tránh lãng phí.

6. Phòng Khoa học và Công nghệ, Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật, Trung tâm Khuyến nông, Trung tâm Giống Cây trồng, Vật nuôi và Thủy sản

- Thông tin tuyên truyền, hướng dẫn người dân trên địa bàn các quận, huyện có sản xuất nông nghiệp thời điểm xuống giống thích hợp theo tình hình thực tế, chuyển đổi giống cây trồng, vật nuôi phù hợp sử dụng ít nước, tiết kiệm nước; đặc biệt chú ý những khu vực chịu ảnh hưởng xâm nhập mặn do thủy triều như khu vực huyện Bình Chánh, huyện Hóc Môn, khu vực vùng cao có khó khăn về nguồn nước như huyện Củ Chi, mục tiêu giảm thiểu thiệt hại đến mức thấp nhất cho người dân trong vụ Hè Thu năm 2021 và các năm tiếp theo;

- Thông tin đến các địa phương, người dân về khả năng chịu mặn của các loại, nhóm cây trồng, vật nuôi, cụ thể như: lúa, rau màu, cây ăn trái, thủy sản nước lợ, nước ngọt,... để chủ động trong bố trí cơ cấu cây trồng, vật nuôi, chủ động trong việc lấy nước phục vụ sản xuất;

- Thường xuyên điều tra, đánh giá tình hình sản xuất nông nghiệp trên địa bàn thành phố, trên cơ sở đó có định hướng trong công tác chuyển đổi giống cây trồng phù hợp;

- Tổ chức bồi dưỡng, tập huấn kỹ năng ứng dụng kỹ thuật mới, giống mới, kiến thức quản lý kinh tế cho người dân nông dân phù hợp với điều kiện thực tế;

- Nghiên cứu, chọn tạo, phát hiện và phát triển giống cây trồng, vật nuôi, thủy sản phù hợp với tình hình hạn hán, xâm nhập mặn trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

7. Chi cục Chăn nuôi và Thú y

- Lồng ghép các buổi tập huấn, tuyên truyền về phòng chống dịch, thực hiện tuyên truyền về hạn hán, khuyến cáo người chăn nuôi xây dựng chuồng nuôi thích hợp, đảm bảo thoáng mát, chọn hướng chuồng ít chịu tác động của nắng nóng; sử dụng nước trong chăn nuôi một cách hợp lý, tránh lãng phí nước;

- Trong quá trình tác nghiệp tại hộ chăn nuôi, kiểm tra tình hình dịch tễ, tiêm phòng, kiểm tra điều kiện vệ sinh cơ sở chăn nuôi, tăng cường khuyến cáo, hướng dẫn người chăn nuôi thường xuyên vệ sinh chuồng trại, tiêu độc khử trùng và áp dụng các biện pháp an toàn sinh học trong chăn nuôi;

- Phối hợp Chi cục Thủy sản theo dõi kết quả quan trắc môi trường nước để khuyến cáo người dân cân nhắc thả giống mới; giám sát việc xử lý ao nuôi khi có dịch bệnh thủy sản xảy ra.

Trên đây là Hướng dẫn giải pháp trồng trọt, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản vụ Hè Thu năm 2021 trước tình hình hạn hán, xâm nhập mặn trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; đề nghị Ủy ban nhân dân các quận, huyện, các cơ quan, đơn vị có liên quan tập trung tổ chức triển khai thực hiện. Trong quá trình thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc báo cáo về Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để kịp thời chỉ đạo, xử lý./.

Nơi nhận:

- Ông Võ Văn Hoan - PCT UBND TP (b/c);
- VP UBND TP;
- BGĐ Sở NN & PTNT;
- UBND các quận: 12, Bình Tân;
- UBND các huyện: Bình Chánh, Hóc Môn, Củ Chi, Nhà Bè, Cần Giờ;
- P.QLĐT, P.KHTC, P.KHCN Sở;
- CCTT và BVTV, CCTS, CCKL, CCCNTY;
- CCTL, BQL RPH BC-CC;
- TTKN, TT Giống CT, VN & TS;
- TCT NNSG - TNHH MTV;
- Cty TNHH MTV QLKTDVTL;
- Lưu: VT, P.TL - LV(40).

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Xuân Hoàng

